

Přílohy

Příloha 1: Přepis rozhovoru gymnázium 1

GYMNÁZIUM ČJ		
OTÁZKA	ODPOVĚĎ	KODOVÁNÍ
„Myslíte si, že byla dodržena jednotnost a srovnatelnost státní maturity?“	„Rozhodně ne. Srovnává se nesrovnatelné. Každý typ školy, ať se jedná o gymnázia, střední odborné nebo učňáky, má jiné učební osnovy a jiné hodinové dotace předmětů – obzvláště češtiny.“	- nesrovnatelnost
„Abychom si to tedy ujasnily, jste toho názoru, že úroveň absolventů gymnázií, absolventů středních odborných škol a absolventů učňovských oborů jsou nesrovnatelná?“	„Ano, přesně tak. Ty výstupy se podle mne nedají nijak srovnávat. Především gymnazisty se studenty z učilišť. Moje sestra učí na jednom učňáku a studenty musí takzvaně vydrilovat, aby vůbec zvládli pochopit otázky v didaktickém testu. Prý tam některým musí pomáhat i na potítku.“	- dril na učilišti
„Opravdu? A co z toho ty školy pak mají?“	„No to je přeci jasné. Kdyby bylo vyšší procento neúspěšnosti u maturity, tak to výrazně sníží pověst školy a nikdo tam nepůjde studovat. Proto učitelé takto u maturit na učňácích pomáhají.“	

<p>„To mě přivádí k myšlence, zda by nebylo od věci, aby se opět zavedla dvouúrovňová maturita, co si o tom myslíte?“</p>	<p>„Já bych ty státní maturity zrušila. A na učilištích úplně. K čemu jim ta maturita je? Podle mě jim stačí jen výuční list.“</p>	<p>- požadavek zrušení MZ</p>
<p>„A jakou tedy maturitu navrhuje? Přeci jen to je v dnešní době rituál, který se pojí s ukončením středoškolského vzdělání.“</p>	<p>„Myslím, že by bylo mnohem lepší, kdyby se povinně maturovalo z českého jazyka a cizího jazyka – tak tomu bylo vždy. K tomu by si student zvolil další dva nebo tři volitelné předměty. Ty předměty by se zkoušely formou okruhů. Dejme tomu u češtiny by bylo třeba 25 okruhů (př. okruh romantismus, atd.). Nejen, že by pověděl vše o okruhu, ještě by k tomu načetl případné knihy, minimálně jednu! Ale mohl by i více, kdyby se jednalo o okruh, který ho zajímá. To vše ale pouze na školní úrovni. Ne státní. Pravidla a obtížnost by si vytvořila sama škola. Koncept okruhů bych zavedla u všech předmětů.“</p>	<p>- úprava MZ ve formě okruhů pro všechny předměty</p> <p>- určení obtížnosti/úrovně</p>
<p>„Tím pádem říkáte, že je koncept státní maturity, který vznikl několik</p>	<p>„Ano. Nevidím žádné přínosy této zkoušky. Jen negativa.“</p>	<p>- MZ nemá žádný přínos</p>

desítek let a stál tolik peněz, zcela zbytečný.“		
„A jaká další negativa? Zatím jsme se bavily jen o srovnatelnosti.“	„Tak celkově podle mne klesá úroveň jednotlivých výstupů. Studenti se nechtějí učit a takto vytvořená jednotná státní maturita je pro gymnazisty strašně demotivující, protože říká, že úroveň gymnazisty je stejná jako úroveň studenta z učiliště. To je přeci nesmysl. Oni se na ty didaktáky (gymnazisti) ani nepřipravují, protože ví, že to udělají. Zatímco studenti na učňáku se drilují nad zkušebními didaktickými testy. Jakou hodnotu a smysl pak ta státní maturita má? Žádný!“	- na G klesající úroveň - MZ je pro studenty demotivující
„Vraťme se ještě na chvílku ke státní maturitě z českého jazyka. Ta zkouška se skládá ze 3 dílčích částí. Řekla jste, že didaktické testy jsou pro gymnazisty příliš jednoduché – tomu rozumím, ale co slohy a četba? Slohy jsou od roku 2017 hodnoceny centrálně	„S tím problém nemám. Centrální hodnocení slohů mi nevadí, naopak mi to dost ulehčilo práci, ta administrativa s tím spojená je hrozná.“	- administrativní vytíženost

<p>– má to podle vás nějaká svá úskalí?“</p>		
<p>„Ale neúspěšní studenti pak nemají možnost zpětné vazby. Dostanou jen tabulku s body u každé kategorie s příslušným, ovšem ne personalizovaným výrokem. To nevnímáte jako problém?“</p>	<p>„Aha, to jsem ani nevěděla. V tom případně to je samozřejmě špatně.“</p>	<p>- vylepšit podávání zpětné vazby u slohů</p>
<p>„Ještě bychom měly doplnit tu poslední dílčí část a tou je četba. V pořadu DVTV mluvčí Společnosti učitelů českého jazyka a literatury Veronika Valíková uvedla, že studenti méně čtou a obsahy si hledají na internetu. Mou otázkou je, zda má smysl zkoušet z literárních titulů?“</p>	<p>„To je možná pravda, že studenti čtou méně. Ale rozhodně bych od zkoušení z četby neupouštěla. My to poznáme, zda student knihu četl nebo ne. Ty otázky jsou cílené.“</p>	<p>- snižování čtenářské gramotnosti</p>
<p>„Rozumím. A jak se stavíte k postavení absolventů na trhu práce a při dalším vzdělávání? Může zde být státní maturita vnímána jako certifikát, který vylepšuje postavení absolventa na</p>	<p>„Je to přesně naopak. Spíš to snižuje úroveň znalostí u gymnaziálních studentů. Hlavně tou jednotností. Testy jsou vytvořeny tak, aby je zvládl především student učňáku. Ono to je pak jedno, jestli jste</p>	

trhu práce, případně v tom terciálním vzdělávání?“	nakonec z gymplu nebo učiliště, hodnota maturity je stejná a to je podle mě špatně.“	- MZ nemá přidanou hodnotu
„Existují nějaké aspekty, které by státní maturita mohla přinést absolventovi, společnosti a zaměstnavateli?“	„Tak tady mě absolutně nic nenapadá. Absolventovi to může maximálně přinést dobrý pocit z úspěšného absolvování.“ (smích) „Zaměstnavateli nic. Ten si dělá stejně pohovory podle sebe a dává takové otázky nebo úkoly, které jsou pro něj důležité. Je pravdou, že ve většině případů požadují středoškolské vzdělání ukončené maturitou, ale to je podle mne tou ritualizovanou formou, o které jsem již mluvila.“	- MZ nemá smysl
„A společnosti?“	„Nic mě nenapadá.“	
„Původně CERMAT deklaroval, že státní maturita bude využitelná jako alternativa k přijímacím zkouškám na některé vysoké školy, dosud tomu tak není. Dokážete si představit, že by státní maturita byla takto využitelná?“	„Ne. Ta státní maturita je něco jako přechodné stádium mezi ukončením a navázáním na další studijní nebo pracovní etapu. Vysoké školy by si určitě měly ponechat možnost vytvářet svá přijímací řízení. To bych neměnila.“	- zachovat VŠ tvorbu vlastních přijímačky
„Vím, že již pospícháte, ale ještě mám poslední	„Pro mě byl kurz přínosný. Šla jsem totiž z mateřské a	- kvalitní kurz přípravy pedagogů k MZ

<p>otázku týkající se přípravy pedagogů ke státní maturitě. Jak moc jste byla s přípravou spokojená?“</p>	<p>bez toho kurzu bych ty maturity nedala. Ale přišlo mi, že byly dost odtržené od reality. Některé věci se nedají v praxi tolik využít. Bylo by lepší, kdyby učitelé s praxí měli možnost navrhnout maturitu sami.</p>	
---	---	--

Příloha 2: Přepis rozhovoru gymnázium 2

GYMNÁZIUM ČJ		
OTÁZKA	ODPOVĚĎ	KODOVÁNÍ
„Myslíte si, že byla dodržena jednotnost a srovnatelnost státní maturitní zkoušky?“	„Ty testy jsou stejné, takže v tom ano. Avšak v rámci výběrů titulů, myslím tím tu ústní část, tak tam to rozhodně jednotné není.“	- nesrovnatelnost
„Jaké jsou podle vás přínosy státní maturitní zkoušky?“	„Velký přínos vidím v tom jak hodnotit slohovou práci, to mi přijde jako velmi dobře propracovaný a funkční systém.“	- dobrý systém hodnocení slohů
„Společnost učitelů českého jazyka a literatury tvrdí, že hodnocení slohů je velmi neobjektivní. Argumentují tím, že se nedá srovnávat administrativní text jako je třeba dopis s textem kreativním jako je vypravování.“	„Ale těch šest kritérií, která tam jsou, dávají smysl, ale samozřejmě to není úplně čistý. Jen jsem se snažila najít něco pozitivního. Pak je špatně i to, že tím jak se slohy hodnotí centrálně, tak děti, které neuspěly, nedostanou personalizovanou zpětnou vazbu, jen výčet bodů ale to není rozvojový. Já osobně jsem za to, aby se opět hodnotilo na školách.“	- vrátit personalizovanou zpětnou vazbu ke slohům
„Jaká jsou podle vás negativa státní maturitní zkoušky?“	„Ty slohy, pak jednoduchost didaktických testů, teď to myslím pro gymnazisty, zas vím, že pro učiliště je to nedosažitelné. Takže ve výsledku je to pro	- jednoduché didaktické testy

	<p>naše gymnazisty dost demotivující a otravné. Dále klesá, teď to beru obecně, úroveň čtenářské dovednosti. Málo čtou a těch textů je v didaktickém testu hodně, jenže tam jsou omezeni časem, takže ve výsledku čtou rychle, ale nepozorně, pak jsou tím vystresovaní.“</p>	<p>- demotivace u studentů G</p> <p>- klesající úroveň čtenářské dovednosti</p> <p>- málo času na zpracování</p>
<p>„Jakou úpravu státní maturity tedy navrhuje?“</p>	<p>„To mi v tuhle chvíli přijde už utopický. Stálo to hodně času a peněz, už to je nějak zajetý... Já teď ještě přemýšlím, jestli musí za každou cenu mít všichni maturitu. Protože každá škola má i jiné hodinové dotace a podle toho by se musela maturita vytvořit. Možná má smysl, aby gymnázium mělo svůj typ maturity, střední odborné školy taky vlastní a učňovské obory také, i když tam mi přijde dost zbytečná, ale budiž. Ale musí to být někde zohledněné, především na vysokých školách ne u zaměstnavatelů.“</p>	<p>- požadavek úpravy maturity</p> <p>- MZ nemá smysl</p>

<p>„Dokážete mi odpovědět, zda státní maturita vylepšila postavení absolventů na trhu práce nebo při dalším vzdělávání?“</p>	<p>„Rozhodně ne.“</p>	<p>- MZ nemá přidanou hodnotu</p>
<p>„Mohla by být maturitní zkouška použita jako alternativa k přijímacím zkouškám na vysoké školy?“</p>	<p>„To asi ne, ale kdyby byla upravena tak, aby měla smysl, tak by to mohlo fungovat jen jako zohledňující kritérium. Třeba známky z maturity za body.“</p>	<p>- MZ nemá smysl</p> <p>- možnost zohlednění MZ při vstupu na VŠ</p>

Příloha 3: Přepis rozhovoru gymnázium 2

GYMNÁZIUM AJ		
OTÁZKA	ODPOVĚĎ	KODOVÁNÍ
„Myslíte si, že byla dodržena jednotnost a srovnatelnost státní maturitní zkoušky?“	<p>„Ano, protože pro ten cizí jazyk jsou kritéria stejná. V té třetí části, kde si škola může vybrat část generovanou CERMATem, kde v případě, že by se pro to rozhodly všechny školy, tak je to srovnatelný ale z mé zkušenosti většina škol si tu třetí – ústní - část připravuje sama. Takže z tohoto z hlediska to srovnatelné není“</p>	<p>- jednotné testy pro všechny</p> <p>- nesrovnatelnost</p>
„Jaké jsou podle vás přínosy státní maturitní zkoušky?“	<p>„Když to vezmu z pohledu učitelky cizích jazyků, tak to vidím tak, že ty jazyky jsou budované analogicky podle zahraničních certifikátů. Konkrétně angličtina na základě Cambridgeských certifikátů. Líbí se mi i multiple choice, protože tam si můžou studenti zkusit standardizované zkoušky, které hodnotí čtyři jazykové dovednosti, takže to vnímám pozitivně.“</p>	<p>- zkušenost se standardizovanými testy</p>

<p>„Jaká jsou podle vás negativa státní maturitní zkoušky?“</p>	<p>„Asi to, že státní maturitní zkouška z angličtiny je definována úrovní B2 ale fakticky tomu tak není ve všech aspektech. Některé části jsou B1, jiné A2. Především poslech. Dalším negativum je podle mě i neobjektivní školní hodnocení u ústní zkoušky, tam je vidět, že zkoušející se snaží dopočítat body. Pak ty RVP jak byly vytvořeny, tak jdou hodně po kompetencích a dovednostech a to je něco, co ta státní maturita vlastně netestuje. Na škole zastřešuji celou administrativu kolem státních maturit a to velmi negativně můžu hodnotit i administrativní zátěž.“</p>	<p>- nejednotné úrovně u AJ</p> <p>- neobjektivnost školní části</p> <p>- administrativní zátěž</p>
<p>„Je maturita nastavena dobře?“</p>	<p>„Jinak celkově je pro mě státní maturita jeden velký otazník, protože tam jasně chybí definice k čemu ta státní maturita vlastně je. V tuto chvíli, jak je maturita nastavena, tak je nastavená tak, aby byla nějakým způsobem srovnatelná na úrovni B1</p>	<p>- MZ nemá smysl</p>

	<p>z angličtiny. Ale rozumím tomu, že je to diskriminující pro různé typy škol. Konkrétně pro gymnaziální studenty je to velmi jednoduché. Třeba teď trénujeme jak u toho poslechu neusnout, protože ten poslech je výrazně pod jejich úrovní a fakticky jsou tím vystavěni nepřirozenému jazyku a kolikrát na tom můžou i ztroskotat, jelikož to vyžaduje vyšší míru soustředěnosti. Gymnazisti jsou minimálně na úrovni B2, někteří C1 a nejsou zvyklí poslouchat poslech, který je A2.“</p>	<p>- nesrovnatelnost s obory a typy škol</p>
<p>„Chápu, co kdyby se opět zavedly dvě úrovně státní maturity, je to myslitelné, zlepšilo by se tím něco?“</p>	<p>„To už je otázka smyslu maturity. Protože státní maturita má prokázat jakou tu znalost ti studenti na konci gymnázia mají, tak v tu chvíli má smysl mít dvě nebo tři úrovně maturity, ale potom co s tím dál? Ono ani teď to nemá moc smysl, protože v gymnaziálním RVP je úroveň angličtiny jako prvního cizího jazyka</p>	<p>- MZ nemá přidanou hodnotu</p>

	nastavena na úroveň B2, to znamená, že to není ani teď k něčemu.“	- MZ nemá smysl
„Jakou úpravu státní maturity tedy navrhuje?“	„Ten trend jde dost opačně, je nesmyslný třeba rušit státní maturitu, když teď byly zavedeny státní přijímačky. Za mě má smysl uvažovat o úpravách tehdy, pokud proběhne nějaká odborná diskuze o tom, k čemu maturita vůbec je.“	- potřeba definovat smysl maturity, a poté zvažovat její úpravu
„Dokážete mi odpovědět, zda státní maturita vylepšila postavení absolventů na trhu práce nebo při dalším vzdělávání?“	„Určitě ne. Kdyby to tak bylo, kdyby zaměstnavatelé v jednom balíku a vysoké školy v druhém balíku považovali státní maturitu za něco, co má nějakou vypovídající hodnotu, tak by to více zohlednili při přijímacím řízení na VŠ nebo zaměstnání. Ale tomu tak není.“	- MZ nemá přidanou hodnotu pro VŠ ani pro zaměstnavatele
„Mohla by být maturitní zkouška použita jako alternativa k přijímacím zkouškám na vysoké školy?“	„Dokážu si představit, kdyby zkouška z angličtiny byla lépe nastavena, třeba na B2, tak na některé typy škol by mohla být uplatněná jako alternativa k přijímacímu řízení na některý typ škol – ne na filologický, ale třeba	- vylepšit MZ z AJ -> alternativa ZK na některé VŠ

	<p>právnícká fakulta nebo VŠE, tam by to bohatě stačilo. Jde o to, aby se prokázala komunikativní dovednost a úroveň, což je ta B2.“</p>	
<p>„Jakou úpravu státní maturity tedy navrhuje?“</p>	<p>„Zavést stupně. 1. základní stupeň, který bude povinný pro všechny v nějaký relativně minimální úrovni a studenti z gymnázia a lyceí by si navolili vyšší úroveň, kde by už věděli, proč si to volí a co jim to dá.“</p>	<p>- požadavek úpravy MZ</p> <p>- víceúrovňová MZ (souvisí s nesrovnalostí oborů a typů škol)</p>

Příloha 4: Přepis rozhovoru gymnázium 4

GYMNÁZIUM AJ		
OTÁZKY	ODPOVĚĎ	KODOVÁNÍ
„Myslíte si, že byla dodržena jednotnost a srovnatelnost státní maturity?“	„Ano, pokud školy postupují korektně a nepodvádějí.“	- jednotnost - srovnatelnost (za podmínky korektnosti)
„Jaké jsou podle vás přínosy státní maturity?“	„Jednotný srovnatelný systém je skvělý, umožní srovnat nároky a kritéria.“	- jednotnost systému
„Jaká jsou podle vás negativa státní maturity?“	„Malý prostor pro invenci, prostor pro to, aby žáci ukázali, co umí, anulace individuálního přístupu. Chybou je jednotná maturita pro gymnázia i odborné školy z matematiky a cizího jazyka. Ve srovnání s dřívějším modelem šla úroveň hodně dolů především u matematiky, českého jazyka (cizích jazyků).“	- málo času - absence individuality - nesrovnatelnost (mezi obory a typy škol) - klesající úroveň MZ
„Myslíte si, že je státní maturitní zkouška z AJ nastavena dobře?“	„Pro gymnázia je úroveň úsměvně nízká, pro odborné školy těžko dosažitelná. Struktura zkoušky je v pořádku.“	- demotivace u G
„Myslíte si, že témata slohových prací jsou relevantní? Jakou úpravu byste případně navrhla?“	„Třeba u češtiny se domnívám, že některá témata jsou velmi nenáročná např. popis pracovního postupu –	- nenáročnost

	smažení palačinek). U AJ je to OK.“	
„Myslíte si, že státní maturita vylepšila postavení absolventů na trhu práce/ při dalším vzdělávání?“	„Nemohu soudit, nepracuji v personální sféře. Obecně si ale myslím, že ne.“	- MZ nemá přidanou hodnotu
„Mohla by být maturitní zkouška použita jako alternativa k přijímacím ZK na vysoké školy? Případně; jak by se měl model maturitní zkoušky proměnit, aby byl zaměnitelný s přijímacím řízením na VŠ?“	„Patrně by muselo být lépe zajištěno splnění všech kritérií bez podvádění a hlavně podstatné zvýšení nároků.“	- požadavek zvýšení nároků
„Myslíte si, že dosažená úroveň absolventů gymnázií, absolventů z odborných středních škol a absolventů z učňovských oborů jsou srovnatelná?“	„To si opravdu v žádném případě nemyslím, ani učební plán škol k tomu nesměruje, proto je nesmysl, aby absolventi odborných škol skládali zkoušku z matematiky nebo cizího jazyka se stejnými požadavky jako gymnazisté. Těžiště jejich kvalifikace je v odborných předmětech.“	- nesrovnatelnost mezi typy škol a obory - požadavek úpravy MZ (pro typy škol)
„Doporučovala byste opět zavést vyšší a nižší formu maturity?“	„Ne, maturita je jen jedna. Ale závěrečnou zkoušku na odborných školách bych nazvala jinak – např. odborná maturita, jako je	- ponechat jednu úroveň MZ

	<p>tomu v např. Německu. Absolvent odborné školy může dál pokračovat na odborné VŠ, ale bez gymnaziální maturity navíc může studovat univerzitní obory (u nás je také jen teoreticky možné, aby např. automechanik s maturitou vystudoval medicínu).“</p>	<p>- požadavek úpravy MZ</p> <p>- definovat smysl maturity</p>
<p>„Jakou úpravu státní maturity byste navrhovala právě vy?“</p>	<p>„Zrušení stávající formy maturity z češtiny, netestuje širší získaných dovedností, jen účelové nastudování úzkého okruhu ke složení zkoušky. V Aj rozhodně zvýšení nároků o jednu úroveň, tedy z B1 na B2.“</p>	<p>- požadavek změny MZ z ČJ</p> <p>- požadavek navýšit úroveň MZ z AJ</p>
<p>„Jste spokojená s přípravou pedagogů ke státní maturitě?“</p>	<p>„Ano, školení mi připadá dostatečné.“</p>	<p>- spokojenost s přípravou pedagogů</p>

Příloha 5: Přepis rozhovoru střední odborná škola 1

STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA AJ		
OTÁZKY	ODPOVĚDI	KODOVÁNÍ
<p>„Myslíte si, že byla dodržena jednotnost a srovnatelnost státní maturitní zkoušky?“</p>	<p>„Tak jednotnost určitě, protože ty otázky jsou zadávány centrálně. A srovnatelnost? No, srovnává se nesrovnatelný, takže ta tam není žádná. Protože se snaží srovnat gymnázia, střední školy a učiliště což není možné. Třeba u těch gymnazistů mají větší nároky a požadavky. Jsou tam studenti, kteří pak jdou na vysoké školy, zatímco u středoškoláků tomu tak není. Ta úroveň bude vždy jiná.“</p>	<p>- jednotnost testů</p> <p>- nesrovnatelnost (mezi obory a typy škol)</p>
<p>„Jaké jsou podle vás přínosy státní maturitní zkoušky?“</p>	<p>„Přínosy? Tam neshledávám žádné. Myslím si, že maturita, která byla před státní maturitou, nebyla nastavena špatně. Studenti tenkrát maturovali z okruhů a to mělo větší váhu než tyto dílčí zkoušky. Maturita má prověřit komunikativní úroveň a to je lepší a dá se to lépe poznat na té mluvené formě v rámci okruhů. Jak je to nastavené</p>	<p>- MZ nemá smysl</p> <p>- požadavek úpravy MZ</p>

	<p>teď, tak třeba u slohů se můžou studenti vyhýbat nějakým časům, které neumí, to samé s lexikální výbavou. Takže přínosy opravdu žádný.“</p>	<p>- zavést okruhy</p>
<p>„A jaká jsou negativa? Těch asi bude víc, že?“</p>	<p>„Těch je poměrně dost. Protože gymnázia se musí přizpůsobovat úrovni střední školy, myslím teď u maturity. A ta motivace pro ně musí být nulová. U té AJ je dobré, když se slohy hodnotí externě, jsou více objektivní. Ale na druhou stranu, neúspěšní studenti dostanou u té zpětné vazby předepsanou kolonku s tím, že nenaplnili formu nebo gramatika není úplně 100%, to je zkrátka nic neříkající.“</p>	<p>- snížení úrovně G</p> <p>- demotivace u G</p> <p>- požadavek personalizované zpětné vazby u slohů</p>
<p>„Podle vás tedy státní maturita z angličtiny není nastavená dobře?“</p>	<p>„Moc ne. Je koncipovaná tak, že ověřuje úroveň B1, což je takové minimum. Ale neověřuje už aktivní jazyk, podle původní myšlenky MŠMT. To, že se zkouší porovnávání obrázků, na to se dá naučit. To samé je u porozumění textu, to dokáže téměř každý. Zas u toho poslechu</p>	<p>- požadavek úpravy MZ</p>

	<p>se někdy zadaří, jindy ne. Prostě neověřuje se, zda studenti aktivně ovládají jazyk.“</p>	
<p>„Jaký model státní maturity z angličtiny navrhuje?“</p>	<p>„To nevím. Jak jsem říkala, tak jak to bylo před zavedením státní maturity, tak to nebylo špatný. Líbil se mi koncept témat, okruhů. I když se říkalo, že se je žáci naučili nazpaměť, tak to není úplně pravda. Maturant musel aktivně odpovídat a reagovat na otázky, které mu zkoušející zadával, musel aktivně používat slovní zásobu, časy, strukturu, tvořit věty. Tím se poznalo, jestli rozumíte nebo nerozumíte a umíte využít jazyk.“</p>	<p>- zavedení okruhů</p>
<p>„Vylepšila státní maturita postavení absolventů na trhu práce?“</p>	<p>„Určitě ne? Myslím si, že ta maturita nemá smysl. Je to jen papír o ukončení střední školy. Každý zaměstnavatel si vás pak stejně ozkouší třeba na pohovoru, zda ovládáte jazyk, zda dokážete napsat obchodní dopis. To, že někdo má maturitu, tak to nevypovídá o žádné přidané hodnotě.“</p>	<p>- MZ nemá smysl - MZ pouze certifikát - MZ nemá přidanou hodnotu</p>

<p>„Mohla by být maturita využita alespoň jako alternativa k přijímacímu řízení na některé typy vysokých škol?“</p>	<p>„Pokud by byly dvě úrovně, tak proč ne. Ta vyšší úroveň by musela být ale velmi propracovaná, aby se více blížila k těm mezinárodním zkouškám, mluvím teď o angličtině. Přejde ale na to, zda by k tomu vysoké školy přistoupily. Většinou chtějí mít vlastní zkoušky a vlastní přijímací řízení, podle kterého si vybírají a selektují vhodné kandidáty. Jako alternativa by to nebylo špatné. Kdyby třeba někdo ještě uspěl u státní maturity lépe, měl by samé jedničky, tak by se mu mohly přičíst body k přijímacímu řízení na vysokou školu. Rozhodně by to byla větší motivace pro studenty.“</p>	<p>- zavedení více úrovní -> možnost záměny u přijímacího řízení na VŠ</p> <p>- definovat smysl MZ</p>
<p>„Takže ten problém, jak vás poslouchám, je v tom, že, že neexistuje definice, který by říkala, k čemu státní maturita slouží?“</p>	<p>„Maturita by podle mě neměla být nic jiného než certifikát o ukončení středního vzdělání. Pokud se jde na střední školu zdravotní, tak se po vás chtějí přeci úplně jiné znalosti a dovednosti než na střední škole</p>	<p>- nesrovnatelnost (mezi obory a typy škol)</p>

	<p>gastronomické a hotelové a už vůbec jiné než na gymnáziích. I tak by se podle toho ty maturity měly lišit. Zase dělat maturitu podle zaměření není možné, protože je spousta oborů a bylo by to náročné vytvořit a administrativně zajistit. Podle mě je jediná možnost zavést dvě úrovně.“</p>	<p>- zavést víceúrovňovou MZ</p>
<p>„Napadá vás, jaké aspekty maturitní zkouška přináší absolventovi, společnosti a zaměstnavateli?“</p>	<p>„Nenapadá mě nic.“</p>	
<p>„Moje poslední otázka je na přípravu pedagogů ke státním maturitám. Byla jste spokojená s kurzy, které byly připraveny pro pedagogy?“</p>	<p>„Vzhledem k tomu, že jsem těmi školeními prošla už před několika lety, tak jsem spokojená byla a ty kurzy, které CERMAT vytvořil, byly přínosné. Naučila jsem se jak hodnotit u maturit, jak přistupovat a tak. Jo, tak to bylo fajn.“</p>	<p>- přínosné kurzy pro pedagogy</p>

Příloha 6: Přepis rozhovoru střední odborné učiliště 1

UČILIŠTĚ ČJ		
OTÁZKY	ODPOVĚDI	KODOVÁNÍ
„Myslíte si, že byla dodržena jednotnost a srovnatelnost státní maturitní zkoušky? Bylo to podle vás dodržené pro všechny tři typy škol?“	„No, to si nemyslím. Například na gymnáziu se na ty zkoušky připravují celé ty čtyři roky a my na učilišti na to máme dva roky (pro to nástavbové studium) a ty děti nejsou úplně tak inteligentní. Takže sice ty zkoušky jednotně udělali, ale s tím, že pro gymnázia je ta úroveň nižší a pro učiliště vyšší.“	- nesrovnatelnost
„Domníváte se, že tímto nastavením chtěli zvýšit úroveň státní maturitní zkoušky?“	„Asi jo.“	
„Dosahují na tuto úroveň státní maturity studenti z učilišť? Myslíte, že tu maturitu mají?“	„Nemají. Vůbec. Musíme je drilovat, aby to vůbec zvládli. Veškerá ta výuka, která je ve školním výukovém programu, jde stranou. Musím je naučit, aby vůbec rozuměli otázkám, aby vůbec pochopili, co po nich chtějí a dokázali na ně patřičně odpovídat. Dál hledání v textu, potom gramatika – byť ta nejzákladnější jako	- dril na učilišti

	<p>například určování S a Z. Bez té přípravy, drilu, by na maturitu nedosáhli. “</p>	- vyšší úroveň pro učiliště
„A jak jsou podle vás tedy přínosy státní maturity?“	„Získáním toho certifikátu (vysvědčení o maturitě) máte zajištěné potvrzení o všeobecném přehledu.“	- MZ jako potvrzení
„Myslíte, že všeobecný přehled opravdu mají? Můžete to potvrdit?“	„Tak tvrdit to nemůžu, ale něco říct musím.“ (smích) „Ale teď vážně, myslím, že naši studenti z učiliště se k tomu blíží, alespoň k tomu minimálnímu přehledu. Podle mě by všichni měli mít ten celkový všeobecný přehled. Ale opět pro gymnazisty je to mnohem jednodušší, i pro ty středoškoláky.“	- zachovat státní zkoušku - nesrovnatelnost
„Jaké jsou podle vás záporny státní maturitní zkoušky?“	„Sto procentně administrativa. Tištění, skenování, zasilání do toho CERMATU. Jsou to jen papíry, papíry, papíry. Pak se mi zdá, že tím, jak je to pojmenované „státní maturita“, tak to ty studenty dost stresuje, a možná i to je důvod neúspěchu. Pak ty didaktáky mi rok od roku přijdou těžší, toho se ty děti bojí nejvíc, protože se na to nedá ani tolik připravit jako	- administrativní zátěž - stres pro studenty U

	<p>na ten sloh. My je vlastně nedokážeme připravit na to, aby dokázali hledat v textu něco, a pak něco dalšího, protože naši studenti nečtou a nejsou zvyklí číst.“</p>	<p>- klesá úroveň čtenářské gramotnosti</p>
<p>„Zajímá mě ještě pohled na maturitní slohy. Jaký k nim máte postoj z pohledu témat, hodnocení?“</p>	<p>„Ty témata mi nepříjdou zas tak hrozná. Jinak hodnocení u slohů není vyvážené, pokavaď studenti píšou úřední dopis, tak se nemůžou třeba tolik rozepsat jako u vypravování. Ale zase oni si vybírají cca ze sedmi témat, takže to je zas dobrý. Osobně mně se nelíbí, že musí u některých útvarů navázat na ten průvodní text, odstavec, to je dost svazuje.“</p>	<p>- problematika nastavení slohů</p>
<p>„Jak hodnotíte kvalitu slohů studentů učilišť?“</p>	<p>„Takový průměr. Oni moc nečtou, takže je musím učit odstavce, přímou řeč a podobně. Spoustu studentů mi říkalo, že slohovku píší prvně až takhle na střední. Každopádně nejraději píšou vypravování, takže jsem se zaměřila konkrétně na to. Takové úvahy jim nejdou vůbec, protože nad tím ani nepřemýšlí do hloubky, nad</p>	<p>- klesá úroveň čtenářské gramotnosti</p>

	<p>tím tématem. Třeba tenhle rok byly dobrý témata, vypravování o hororové noci, tady se hodně rozepsali, ale problém byl spíš v tom přepisu – to nestíhali, protože nejsou zvyklí psát hned „na čisto. Teď mě tak napadlo, že bych možná navýšila tu časovou dotaci, 110 min., co teď mají jim pro zpracování kvalitní slohovky nestačí.“</p>	<p>- problematika slohů (málo času)</p>
<p>„Je tedy státní maturitní zkouška z českého jazyka nastavena dobře?“</p>	<p>„Já bych odpověděla jak v čem. Ale když nad tím zas přemýšlím, tak vlastně není.“</p>	
<p>„Máte nějaký nápad, jak by se měla zkouška nastavit jednotně pro všechny typy škol (G, SOŠ, SOU)?“</p>	<p>„To asi nejde. Nejde srovnávat gymnazisty a učně. Ta úroveň studentů je zkrátka jiná. Kdyby se to sjednotilo jednotně na nějakou střední úroveň, tak opět pro gymnazisty to bude lehké, ale pro učně těžké. Takže bych tu státní maturitu udělala pro každý typ zvlášť, čili gymnázia svůj model státní maturity, střední odborné školy taky svůj a pro učňáky taky vlastní model.“</p>	<p>- nemožnost srovnávat - požadavek úpravy MZ</p>

<p>„To je jistě zajímavý nápad, ale potřebují učni vůbec maturitu ke své budoucí práci nebo při dalším vzdělávání?“</p>	<p>„No oni ji nepotřebují, že jo. Ale já bych to nerušila. Každý, kdo žije, v demokratickém státě by měl mít na výběr, zda jít ihned po střední na vysokou nebo až třeba za několik let. Tím, že by se to na učňáku zrušilo, tak by studenti měli stopku a sebrali bychom jim možnost se třeba dál rozvíjet v terciálním sektoru.“</p>	<p>- ponechat státní zkoušku</p> <p>- prostupnost dalšího vzdělávání pro všechny studenty</p>
<p>„Vylepšila státní maturita postavení absolventů na trhu práce?“</p>	<p>„Ne, to si nemyslím. Kdo chce, tak se uchytí i bez papíru o maturitě. Zás je ale dobrý mít tu školní maturitu, kde se studenti profilují. V tom smysl vidím.“</p>	<p>- MZ nemá smysl (jen v profilové části má)</p>
<p>„Původně CERMAT deklaroval, že by maturita mohla nahradit přijímací řízení na některé vysoké školy. Myslíte si, že by úspěšné absolvování maturity mohlo fungovat jako alternativa k přijímačkám na VŠ?“</p>	<p>„Možná na některý ano, ale rozhodně ne na všechny.“</p>	
<p>„Kdyby tedy učeň zvládl maturitní zkoušku, dosahoval by na úroveň vysokoškolačka?“</p>	<p>„Vůbec ne. Teď si uvědomuju, že si protiřečím. Takže oprava – vysoké školy by si měly</p>	<p>- ponechat VŠ tvorbu svých přijímacích zkoušek</p>

	dělat přijímací řízení samy. Jedině, že by se zvýšil level té státní maturitní zkoušky, pak by to na některých vysokých školách šlo udělat jako alternativu.“	
„Ale to by už nebyla ta zkouška garantovaná státem jednotná, nýbrž dvouúrovňová, od které se upustilo.“	„Pokud by ta zkouška měla fungovat jak alternativa k přijímačkám na VŠ, tak bych to odstupňovala, ale jinak ne. Ono to vlastně sjednotit nejde, zas jsme u toho. Nejlepší je, když si ta vysoká dělá přijímačky sama, protože ta škola ví, co chce vyzkoušet a zjistit od absolventů.“	- VŠ vlastní přijímačky
„Jakou úpravu maturity tedy navrhuje?“	„Možná ta školní část má větší význam, přeci jen se v tom profilují a ta škola si to může nastavit víc podle sebe. Ale zas u těch didaktůků je to víc sjednocené, to je plus, že se zkouší z rozboru syntax, gramatiky a podobně. Takže bych udělala jen tu školní s tím, že by museli splnit nějaké minimum od CERMATU.“	- požadavek úpravy MZ
„A není to tak, že pokud vyjdou děti ze základky, tak se u nich předpokládá,	„Noo, to je pravda ale praxe je zcela jiná. Oni vyjdou ze základky, jdou na učňák a	- možnost chyby v základním vzdělávání

<p>že gramatiku, rozbory vět, a další ovládají a znají? SŠ by měla navázat na tyto znalosti a prohlubovat je už třeba v orientaci na literární/umělecký text.“</p>	<p>neví nic. Když se jich zeptám, jestli to dělali nebo co vůbec dělali, tak mi řeknou, že nic. Já je to musím učit vše od začátku a v tom nástavbovém studiu je to o to těžší, protože je musím připravit na tu státní maturitu. Zadala jsem jim v hodině, aby napsali zkušební verzi maturitního slohu a studenti neznali ani základy, takže jsem je učila členění textu, odstavce, ale i elementární gramatiku jak S/Z, velká písmena a podobně. Možná je to i tím, že vůbec nečtou a nemají pojetí o textu jako takovém. Studentka mi třeba říkala, že to S/Z jí nikdo nikdy na ZŠ nevysvětlil. Teď ve třetíáku mi neumí vyjmenovat ani sedm pádů. Možná tam bych hledala kámen úrazu, protože my máme jen tři hodiny týdně ČJ a to je málo pro tyhle děti. A to už nemluvím o tom, že do nich musíme narvat jak se slušně chovat.“</p>	<p>- klesá úroveň čtenářské gramotnosti</p>
--	---	---

<p>„Napadají vás aspekty, co přináší současná maturita absolventovi, společnosti a zaměstnavateli?“</p>	<p>„Tak to vůbec netuším. Ani pro jednu tu složku.“</p>	
<p>„Je tedy zbytečná?“</p>	<p>„Asi ne, to bych neřekla.“</p>	<p>- ponechat zkoušku kontrolovanou státem</p>
<p>„V tom případě musí ale něco přinést každé té jmenované složce – absolvent, společnost, zaměstnavatel.“</p>	<p>„Tak samozřejmě, že ten zaměstnavatel přihlíží k tomu certifikátu o státní maturitě. Zda jí ten člověk má nebo ne. Spíš si vybere s tou maturitou než s tím výučním listem. Zaměstnavatel si řekne, když to vztáhnu na ty naše studenty, <i>ááá maturita, s tím už pracovat můžu,</i> takže si pak vybere kuchaře, který má maturitu, má to vzdělání a může ho dávat na vyšší pozice a vyvíjet ho.“</p>	<p>- význam MZ ve společnosti</p>
<p>„Nu dobře, tomu rozumím, ale do jaké míry potřebuje kuchař maturitu? Není víc důležitá ta praxe, čili to, co v kuchyni umí?“</p>	<p>„No, to máte pravdu. Tak to je vlastně úplně zbytečná zkouška. Ale pokud jde student na tu nástavbu, tak asi nechce skončit jen v kuchyni. Takže tím, že získají maturitu, budou mít lepší postavení a uplatnění na trhu práce. A chci ještě dodat, že celkově studenti mají málo praktické výuky.“</p>	<p>- význam MZ ve společnosti (trh práce a terciální vzdělávání)</p>

	<p>Čili já bych to na těch středních a učňácích navýšila. My máme jen dva týdny praxe, což je strašně málo. Dala bych jim alespoň měsíc. Na to zaměstnavatelé pak taky slyší.“</p>	<p>- potřeba navýšit praktickou výuku</p>
<p>„A co přináší společnosti státní maturita?“</p>	<p>„Problémy. Jak jsem již říkala ty klady – děti jsou víc vyselektovány na ty, kdo na to mají a ti kdo ne. Pak zápory - administrativa. A ještě mě napadá, jak může komisař, který je expert na matematiku přihlížet na zkoušku třeba z češtiny.“</p>	<p>- administrativní vytíženost</p> <p>- kvůli objektivnosti požadavek komisařů z oborů</p>
<p>„Jak jste spokojená s přípravou pedagogů ke státním maturitám?“</p>	<p>„S kurzy jsem spokojena, ty jsou dobrý. Občas vázla komunikace s tutorem, ale to je běžný a není to velká vada. Celkově jsem názoru, že pedagogy připravují velmi dobře.“</p>	<p>- spokojenost s kurzy pro pedagogy</p>
<p>„Ještě mě napadla otázka ke státním maturitám. Myslíte si, že zavedením státní maturity se zvýšila úroveň dosažených znalostí a dovedností absolventů?“</p>	<p>„Myslím, že ano. Zas když se ty děti připravují a navíc naši učňové, mají strach z maturity, a proto se na to učí, drilují, připravují. Ten strach je k tomu nutí.“</p>	<p>- motivace u U</p> <p>- zvýšení úrovně znalostí U</p>

„Takže učňovským oborům se úroveň a kvalita dosažených znalostí zvýšila?“

„Když to udělají, tak ano.
Ale zas se to nedá srovnávat s těmi gymply.“

- nesrovnatelnost oborů a typů škol

Příloha 7: Přepis rozhovoru střední odborné učiliště 2

UČILIŠTĚ AJ		
OTÁZKA	ODPOVĚĎ	KODOVÁNÍ
<p>„Myslíte si, že byla dodržena jednotnost a srovnatelnost státní maturitní zkoušky?“</p>	<p>„V něčem ano. Konkrétně v angličtině je to úroveň poslechu a možná i kousek u té písemky, část gramatiky.“</p>	<p>- jednotné testy - nejednotnost úrovní</p>
<p>„Jaké jsou podle vás přínosy státní maturitní zkoušky?“</p>	<p>„Možná ta příprava – třeba u těch slohů z AJ - jak komunikovat v administrativním dopise, psaní životopisu, motivačního dopisu v AJ a podobně. To v tom hotelnictví využijí hodně a potřebují to umět. Je to pro ně příprava do budoucí práce. To jsem je musela učit víc než třeba dopis kamarádovi, protože to je lehký a zvládne to u nás každý. Dále je kladné to, že maturitu z angličtiny může absolvent využít v zahraničí, jelikož je to podle evropského rámce, který byl zpracován Cambridgem.“</p>	<p>- zvýšení úrovně u učňů - dril</p>
<p>„Jsou nějaká úskalí pro studenty učňovských oborů, třeba v té angličtině?“</p>	<p>„Myslím, že ne. Řekla bych, že angličtina je nastavená dobře a tak, aby ji zvládli všichni. Přeci jen je to podle evropského</p>	

	<p>rámce. Napadá mě, že možná v tom porozumění textu jim to mohlo dělat drobné obtíže, protože na to potřebujete trošku přemýšlení. Pomohlo by jim, kdyby měli víc času a. A taky se mi nelíbí, že tenhle rok to psali až po obědě, někdy ve 13:00. Je pro studenty lepší si to splnit ráno na čistou a svěží hlavu.“</p>	<p>- potřeba navýšit čas u testu</p> <p>- nastavení režimu písemky</p>
<p>„Má smysl zavést nižší a vyšší úroveň maturity?“</p>	<p>„Myslím, že ne. Ani ve smyslu, že by si mohli vybrat úroveň. To můžou pak někde na jazykovce si dodělat, pokud budou chtít nebo potřebovat. Ta zkouška jak je teď tak je jednoduchá, akorát se na to musí hold studenti z učňáku připravit. Kdyby byla vyšší úroveň, třeba FCE, tak to by už taky nezvládli “</p>	<p>- zachovat úroveň AJ</p>
<p>„Kolik úsilí jste musela vynaložit, abyste je ke státní maturitě z angličtiny vůbec připravila?“</p>	<p>„Hodně. Opravdu hodně. V hodinách jsme nedělali nic jiného než přípravu k maturitě. Brali jsme si testy z minulých let a jeli podle toho. Zás ta letošní maturita byla o dost lehčí než ty z předešlých ročníků,</p>	<p>- dril</p>

	<p>takže by to naši studenti měli zvládnout. Ty testy od CERMATu jsem si ještě monitorovala a vytipovala jsem si, co se do těch testů nejvíc dává, typ otázek a tak dále. Takže tím jsem jim to i dost ulehčila, aby měli větší šanci k úspěchu.“</p>	
<p>„Zajímá mě, co si myslíte o dosažené úrovni vzdělání u absolventů gymnázií, středních odborných škol a učilišť s maturitou. Je to podle vás srovnatelné, dá se to zjistit jednou zkouškou jako je maturita?“</p>	<p>„No, nedá se srovnávat gymnázium a střední školy. Ale myslím si, že ta státní zkouška musí být.“</p>	<p>- nesrovnatelnost - požadavek zachovat státní ZK</p>
<p>„Měla by maturita sloužit jako alternativa k přijímacím zkouškám na některé typy vysokých škol?“</p>	<p>„Ano, proč ne. Ten kdo se snaží. Máme studenty, kteří dál studují na vysoké škole, vždy se najde tak jeden, dva v ročníku. Třeba ty testy z angličtiny na vysokých školách jsou dost lehké, takže z té AJ by mohla sloužit jako alternativa. Ta prostupnost mezi střední a vysokou školou by měla být pro všechny studenty všech typů škol zachovaná.“</p>	<p>- MZ z AJ alternativa k přijímačkám na VŠ - prostupnost studentů na VŠ</p>

<p>„Jak jste spokojená s přípravou pedagogů ke státní maturitě?“</p>	<p>„Kurzy se mi líbily. Kdybych neabsolvovala školení, tak bych hodnocení u státní maturity nezvládla. Takže za kurzy jsem ráda a hlavně za ty praktické – ty jsou nejdůležitější. I když mi přišlo, že by nebylo na škodu, kdyby těch praktických seminářů bylo víc. To jsme dokonce psali i email školitelům s tímto požadavkem. Bylo by lepší, kdybychom měli více příkladů k hodnocení, jak hodnotit a podobně.“</p>	<p>- spokojenost s kurzy pro pedagogy</p> <p>- navýšit praxi u kurzů pro pedagogy</p>
<p>„Je maturita známkou vyšší prestiže absolventa?“</p>	<p>„Ano, myslím, že pokud má člověk maturitu, tak ho společnost lépe vnímá. Je to i otázka priority – u té angličtiny – zaměstnavatel si má doložené, že ten absolvent umí anglicky na nějaké úrovni, konkrétně B1.“</p>	<p>- postavení s MZ ve společnosti</p>

Příloha 8: Výsledky otevřeného kódování a kategorizace – gymnázium

KATEGORIE	KÓDY
Význam MZ (maturitní zkouška)	<ul style="list-style-type: none"> • MZ nemá přidanou hodnotu; • MZ nemá smysl;
Pozitivum	<ul style="list-style-type: none"> • Jednotnost testů; • Jednotnost systému včetně hodnocení; • Zkušenost se standardizovanými testy; • Kvalitní kurz pro pedagogy;
Negativum	<ul style="list-style-type: none"> • Nesrovnatelnost (dle typu škol a oborů); • Nejednotnost úrovní u AJ; • Možná neobjektivnost školní části AJ; • Administrativní zátěž; • Demotivace studentů; • Absence personalizované zpětné vazby u slohů; • Klesající úroveň čtenářské gramotnosti; • Lehké didaktické testy; • Pokles úrovně gymnázií;
Požadavek	<ul style="list-style-type: none"> • Zrušení státní MZ; • Úprava MZ; • Vymezení obtížnosti MZ; • Zvýšit nárok (potřeba ponechat státem kontrolovanou MZ); • Definovat smysl MZ;
Návrh úpravy/zavedení	<ul style="list-style-type: none"> • VŠ své přijímací ZK; • Po úpravě – MZ alternativa na VŠ; • Zavedení okruhů.

Příloha 9: Výsledky otevřeného kódování a kategorizace – gymnázium

KATEGORIE	KÓDY
Význam MZ (maturitní zkouška)	<ul style="list-style-type: none">• MZ nemá přidanou hodnotu;
Pozitivum	<ul style="list-style-type: none">• Jednotnost testů;• Kvalitní kurzy pro pedagogy;
Negativum	<ul style="list-style-type: none">• Nesrovnatelnost (podle typů škol a oborů);• Absence zpětné vazby u slohů (AJ+ČJ);• Demotivace G;
Požadavek	<ul style="list-style-type: none">• Úprava MZ;• Definovat smysl MZ;• Ponechat státem kontrolovanou MZ;
Návrh úpravy/zavedení	<ul style="list-style-type: none">• Zavedení úpravy;• Víceúrovňová MZ – poté možnost přihlížet u ZK na VŠ.

Příloha 10: Výsledky kódování – střední odborné učiliště

KATEGORIE	KÓDY
Význam MZ (maturitní zkouška)	<ul style="list-style-type: none">• Lepší společenské postavení s MZ (u učňovských oborů s MZ);• Potvrzení o všeobecném vzdělání;
Pozitivum	<ul style="list-style-type: none">• Jednotnost testů;• Motivace U;• Zvýšení úrovně učňů;• Kvalitní kurzy pro pedagogy;
Negativum	<ul style="list-style-type: none">• Nesrovnatelnost (podle typů škol a oborů);• Absence zpětné vazby u slohů (AJ+ČJ);• Demotivace G;• Dril U;• Málo času na testy;• Stres pro U;• Administrativní zátěž;• Klesá úroveň čtenářské gramotnosti;• Chyba v základním vzdělávání;
Požadavek	<ul style="list-style-type: none">• Úprava MZ;• Ponechat nastavenou úroveň AJ;• Zachovat prostupnost;• Navýšit praktickou výuku;• Komisaři z oborů;• Ponechat státem kontrolovanou MZ;
Návrh úpravy/zavedení	<ul style="list-style-type: none">• Okruhy;• MZ alternativa přijímacích ZK na VŠ (AJ).